

Protokół

z kontroli kompleksowej przeprowadzonej w Ośrodku Pomocy Społecznej w Dwikozach

I. Oznaczenie jednostki podlegającej kontroli:

Ośrodek Pomocy Społecznej w Dwikozach jest gminną jednostką organizacyjną, realizującą zadania własne i zlecone gminy z zakresu pomocy społecznej. Swoim obszarem działania obejmuje 23 sołectwa, w których zamieszkuje 8 968 mieszkańców. Wójtem Gminy jest Pan Marek Łukaszek.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Dwikozach został powołany Uchwałą Nr XI/23/90 Gminnej Rady Narodowej w Dwikozach z dnia 5 marca 1990 r. w sprawie powołania jednostki budżetowej Terenowego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dwikozach. Uchwałą Nr XXVI/153/02 Rady Gminy w Dwikozach z dnia 28 marca 2002 roku skreślono wyraz „Terenowy”.

Ośrodek posiada własny REGON 830369369 i NIP 864-15-46-599.

Kierownikiem Ośrodka Pomocy Społecznej jest Pani Ewa Piorun.

Ośrodek działa w oparciu o:

Statut Ośrodka przyjęty Uchwałą Nr XXV/99/08 Rady Gminy w Dwikozach z dnia 1 października 2008 r. Zmiany do Statutu wprowadzono Uchwałą Nr VI/26/11 Rady Gminy w Dwikozach z dnia 28 lutego 2011 r. W § 4 dopisano „przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych”. W Statucie należy uaktualnić katalog zadań zleconych i własnych realizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej oraz wpisać zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Regulamin organizacyjny nadany Zarządzeniem Nr Or.II-0151/103/08 Wójta Gminy Dwikozy z dnia 24.10.2008 r. w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Dwikozach;

Uchwałą Nr XLIV/206/14 Rady Gminy w Dwikozach z dnia 20 stycznia 2014 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego oraz określenia warunków odpłatności za pomoc udzieloną w ramach wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020;

Uchwałę Rady Gminy w Dwikozach Nr XXIX/174/06 z dnia 28 lutego 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze;

Zarządzenie Nr Or.I-0152/8/04 Wójta Gminy w Dwikozach z dnia 30 kwietnia 2004 r. w sprawie upoważnienia Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej do wydawania decyzji administracyjnych w sprawach z zakresu pomocy społecznej;

Zarządzenie Nr Or.I.120.09.2013 Wójta Gminy Dwikozy z dnia 20 maja 2013 r. w sprawie udzielenia upoważnienia Kierownikowi Ośrodka Pomocy Społecznej w Dwikozach do:

- 1) ustanowienia rodziny wspierającej lub zawierania i rozwiązywania umów określających zasady zwrotu kosztów związanych z udzielaniem pomocy w tym zakresie,
- 2) do prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu wspierania rodziny oraz wydawania w tych sprawach decyzji.

II. Imię i nazwisko, stanowisko służbowe inspektorów oraz numer i data upoważnienia do przeprowadzenia kontroli:

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach:

1. Magdalena Pracon – starszy inspektor wojewódzki w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego – koordynator kontroli – na podstawie upoważnienia do kontroli nr 1073/2014 z dnia 20 listopada 2014 roku, wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach – Panią Renatę Segiecińską.
2. Barbara Nowak – Kierownik Oddziału Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego - na podstawie upoważnienia do kontroli nr 1072/2014 z dnia 20 listopada 2014 roku, wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach – Panią Renatę Segiecińską.

Kontrola została wpisana do *Książki kontroli Ośrodka Pomocy Społecznej w Dwikozach* pod poz. 1/2014.

III. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:

Kontrolę przeprowadzono w dniach 24 – 26 listopada 2014 roku.

IV. Określenie przedmiotu kontroli i okresu objętego kontrolą:

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o przepisy ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zmianami) oraz przepisy rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r., Nr 61, poz. 543).

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2014 r. do dnia kontroli.

Przedmiotem kontroli była:

1. Struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadr.
2. Ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.) oraz monitoring zadań z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013r., poz. 135 ze zm.).

V. Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości oraz ich zakresu i skutków:

Ośrodek Pomocy Społecznej w Dwikozach mieści się w budynku Urzędu Gminy w Dwikozach przy ul. Spółdzielczej 15, tel. (15) 831 18 16.

W wyniku przeprowadzonej wizytacji ustalono, że jednostka zajmuje sześć pomieszczeń usytuowanych na piętrze, w których pracuje jedenastu pracowników. Warunki lokalowe Ośrodka Pomocy Społecznej dają klientom możliwość swobodnego przedstawiania swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność.

Głównymi problemami występującymi w środowisku, wymagającymi interwencji OPS jest bezrobocie, ubóstwo i niepełnosprawność.

Wypłata świadczeń z pomocy społecznej realizowana jest przelewem na indywidualne konta bankowe klientów lub w kasie Ośrodka Pomocy Społecznej.

Ad 1. Struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadr.

Na dzień kontroli w Ośrodku Pomocy Społecznej w Dwikozach w obszarze pomocy społecznej zatrudnionych było 8 osób, tj.: kierownik, 5 pracowników socjalnych, starszy opiekun z wykształceniem pielęgniarskim oraz specjalistycznym do opieki nad osobami z zaburzeniami psychicznymi i młodszy opiekun (Zał. Nr 1 – Tabela dotycząca kadry zarządzającej i pracowników socjalnych). Na umowę zlecenie zatrudniony był również oligofrenopedagog.

Przedmiotem kontroli było zbadanie zgodności kwalifikacji kadry kierowniczej Ośrodka oraz pracowników zajmujących się zadaniami z zakresu pomocy społecznej z przepisami ustawy o pomocy społecznej.

W toku kontroli stwierdzono, iż Kierownik Ośrodka oraz pracownicy socjalni posiadają wymagane na danym stanowisku kwalifikacje i staż pracy. Zgodnie z art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej Kierownik ukończyła specjalizację w zakresie organizacji pomocy społecznej.

W kontrolowanej jednostce pracownicy socjalni posiadają legitymacje służbowe wydane wg wzoru określonego w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego, które zgodnie z rozporządzeniem wymagane są przy przeprowadzaniu wywiadu środowiskowego.

Do obowiązków pracowników socjalnych należy: przyjmowanie zgłoszeń klientów o udzielenie pomocy społecznej, rozpoznanie i diagnoza potrzeb socjalnych mieszkańców, przeprowadzanie wywiadów środowiskowych i kompletowanie niezbędnej dokumentacji do przyznawania świadczeń, wnioskowanie o udzielenie pomocy.

W trakcie przeprowadzonej kontroli w celu zbadania stanu zatrudnienia pracowników socjalnych wykorzystano następujący miernik:

- miernik: liczba mieszkańców gminy

liczba zatrudnionych pracowników socjalnych w OPS = $8\ 968/5 = 1\ 794$ osoby

Z powyższego wynika, iż stan zatrudnienia pracowników socjalnych na dzień kontroli jest zgodny z art. 110 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, na jednego pracownika socjalnego przypada 1 794 mieszkańców.

Ad 2. Ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r., poz. 182 z późn. zm.) oraz monitoring zadań z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 r., poz. 135 ze zm.).

Zasiłki stałe

Z informacji przekazanych przez Kierownika OPS (Załącznik Nr 2 – Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS) wynika, iż w 2014 r. do dnia kontroli pomoc w formie zasiłku stałego przyznano dla 70 osób. Na dzień kontroli zasiłek stały otrzymuje 65 osób. Koszt udzielonej pomocy stałej ogółem wyniósł 263 553 zł. Za 62 osoby Ośrodek odprowadzał składkę na ubezpieczenie zdrowotne.

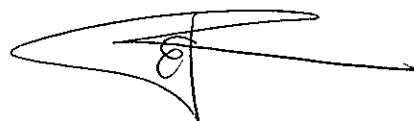
Kontroli poddano losowo wybrane teczki z dokumentacją stałych zasiłkobiorców, na podstawie której wydano decyzje administracyjne nr:

OPS.5100.81.2014; OPS.5100.80.2014; OPS.5100.75.2014; OPS.8210.11.2012;
OPS.5100.11.2014; OPS.5100.84.2014; OPS.8210.57.2013; OPS.5100.83.2014;
OPS.5100.73.2014; OPS.5100.79.2014; OPS.5100.54.2014.

Dokumentacja prowadzona jest w teczkach osobowych opatrzonej imieniem i nazwiskiem klienta. Skontrolowane akta zawierają dokumenty potwierdzające opisaną w wywiadach sytuację rodzinną, zawodową, zdrowotną i materialną klienta oraz osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym. Dokumenty zawierają datę wpływu do Ośrodka.

Przy zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej, niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

W podstawie prawnej decyzji przyznających świadczenie widniał aktualny na dzień wydania decyzji publikator ustawy o pomocy społecznej i kodeksu postępowania administracyjnego oraz znajdowały się przepisy ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, na podstawie której za osoby otrzymujące zasiłek stały Ośrodek odprowadzał składkę zdrowotną. Przytoczono także upoważnienie Wójta dla Kierownika Ośrodka do wydawania decyzji administracyjnych w zakresie pomocy społecznej. W podstawie prawnej decyzji brak rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2012 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

Decyzjom, w przypadku których wypłata środków następowała przed ich uprawomocnieniem, w podstawie prawnej Ośrodek wpisywał art. 130 § 4 k.p.a. Zdaniem kontrolujących, decyzjom tym należało nadać rygor natychmiastowej wykonalności, wpisując w podstawie prawnej art. 108 k.p.a. W sentencji należy informować klienta o tym fakcie, a w uzasadnieniu podać jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 kodeksu.

Zespół kontrolny pozytywnie ocenia sposób opisywania w uzasadnieniu decyzji administracyjnych sytuacji faktycznej klienta i stanu prawnego mających wpływ na przyznanie pomocy oraz sporządzania wywiadów środowiskowych.

W pouczeniu informowano stronę o możliwości odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji. Decyzje o przyznaniu pomocy były przesyłane za zwrotnym potwierdzeniem odbioru.

Ośrodek opłacał składki ubezpieczeniowe zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 20 ustawy o pomocy społecznej oraz art. 66 ust. 1 pkt 26 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

W stosunku do zasadności przyznanych świadczeń nie wniesiono zastrzeżeń.

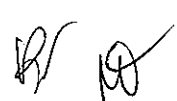
Zasiłki okresowe

Z informacji sporządzonej przez Kierownika OPS wynika, iż w roku 2014 do dnia kontroli pomoc okresową przyznano dla 57 osób na kwotę 65 720 zł. Głównym powodem przyznania tej formy wsparcia było bezrobocie.

Kontroli poddano losowo wybraną dokumentację osób objętych pomocą okresową, na mocy której wydano decyzje administracyjne o numerach:

OPS.5101.47.2014; OPS.5101.50.2014; OPS.5101.30.2014; OPS.5101.52.2014;
OPS.5101.44.2014; OPS.5101.33.2014; OPS.5101.24.2014; OPS.5101.51.2014;
OPS.5101.12.3.2014; OPS.5101.2.4.2014.

Ze skontrolowanych akt wynika, że na każdy wniosek o pomoc pracownicy socjalni sporządzali wywiad lub jego aktualizację (każdy wniosek posiadał datę wpływu). W aktach znajdują się aktualne dochody z zakładów pracy, odcinki emerytur i rent, informacje o wysokości świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego, zaświadczenia z powiatowych urzędów pracy oraz zaświadczenia lub oświadczenia o wielkości gospodarstwa rolnego.

W podstawie prawnej wydanych decyzji administracyjnych widniał aktualny publikator ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego oraz upoważnienie Wójta dla Kierownika Ośrodka do wydawania decyzji administracyjnych z zakresu pomocy społecznej. Odnotowano brak rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2012 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

Decyzjom, w przypadku których wypłata środków następuje przed ich uprawomocnieniem, powinien być nadawany rygor natychmiastowej wykonalności.

W przedmiotowych decyzjach informowano stronę o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego za pośrednictwem Ośrodka w terminie 14 dni od daty doręczenia decyzji.

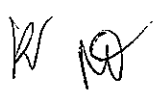
Do zasadności udzielanej pomocy nie wnosi się uwag. Wysokość świadczeń wypłacana zgodnie z art. 38 ustawy o pomocy społecznej.

Wieloletni program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

Z kwartalnego sprawozdania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” wynika, iż całkowity koszt Programu za trzy kwartały 2014 r. wyniósł 97 445 zł, w tym dotacja 65 481 zł. Pomoc w formie posiłków otrzymało ogółem 258 dzieci i młodzieży, w formie zasiłku celowego 7 rodzin.

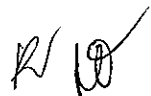
W badanym okresie dożywianie prowadzone było w niżej wymienionych placówkach oświatowych na terenie gminy Dwikozy:

Lp	Nazwa szkoły	Liczba dzieci I-VI 2014	Liczba rodzin	Liczba dzieci X-XII 2014	Liczba rodzin	Koszt posiłku I-VI 2014	Koszt posiłku X-XII 2014	Rodzaj posiłku
1.	Publiczne Gimnazjum w Dwikozach	51	25	52	46	3,50 zł	4,00 zł	gorący posiłek
2.	Publiczne Gimnazjum w Winiarach	2	1	0	0	3,80 zł	-	gorący posiłek
3.	Szkoła Podstawowa w Słupczy	17	7	21	13	3,80 zł	3,45 zł	gorący posiłek

4.	Szkoła Podstawowa w Dwikozach	19	12	28	16	3,80 zł	3,45 zł	gorący posiłek
5.	Szkoła Podstawowa w Gałkovicach	15	10	14	9	3,80 zł	3,45 zł	gorący posiłek
6.	Szkoła Podstawowa w Garbowie	3	2	3	2	3,80 zł	3,45 zł	gorący posiłek
7.	Szkoła Podstawowa w Gierlachowie	7	3	13	4	3,80 zł	3,45 zł	gorący posiłek
8.	Szkoła Podstawowa w Górach Wysokich	23	10	15	2	3,80 zł	3,45 zł	gorący posiłek
9.	Szkoła Podstawowa w Mściowie	26	12	21	8	3,80 zł	3,45 zł	gorący posiłek
10.	Szkoła Podstawowa w Winiarach	6	3	12	6	3,80 zł	3,45 zł	gorący posiłek
11.	Przedszkole w Dwikozach	20	11	22	12	3,80 zł	5,00 zł	gorący posiłek
12.	Przedszkole w Gałkovicach	-	-	4	2	3,80 zł	3,45 zł	gorący posiłek
13.	Przedszkole w Gierlachowie	14	11	9	6	3,80 zł	3,45 zł	gorący posiłek
14.	Przedszkole w Górach Wysokich	7	4	3	1	3,80 zł	3,45 zł	gorący posiłek
15.	Przedszkole w Słupczy	13	5	14	7	5,00 zł	5,00 zł	gorący posiłek
16.	Przedszkole w Szczytnikach	5	3	6	3	3,50 zł	5,00 zł	gorący posiłek
17.	Przedszkole w Winiarach	10	4	4	2	3,80 zł	3,45 zł	gorący posiłek
18.	Przedszkole w Mściowie	7	6	4	2	3,80 zł	3,45 zł	gorący posiłek
Razem		245		245				

Dodatkowo w I półroczu 2014 r. Ośrodek opłacał wyżywienie 13 dzieci i młodzieży w 7 placówkach poza terenem Gminy, a od października br. do dnia kontroli – za 12 osób w czterech placówkach. Koszt posiłku wynosił od 1,50 zł do 9,00 zł.

Podczas kontroli sprawdzono losowo wybrane akta świadczeniobiorców dotyczące przyznanej *pomocy w formie zasiłków celowych* w ramach realizacji wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, na podstawie których wydano decyzje administracyjne nr:

OPS.5113.1.2014.C; OPS.5113.3.2014.C; OPS.5113.6.2014.C; OPS.5113.4.2014.C;
OPS.5113.2.2014.C; OPS.5113.7.2014.C.I;

oraz losowo wybrane akta świadczeniobiorców dotyczące przyznanej *pomocy w formie posiłku*, na podstawie których wydano decyzje administracyjne o numerach:

OPS.5113.132.2014; OPS.5113.242.2014; OPS.5113.243.2014; OPS.5113.60.2014;
OPS.5113.61.2014; OPS.5113.122.2014; OPS.5113.123.2014; OPS.5113.133.2014;
OPS.5113.134.2014; OPS.5113.56.2014; OPS.5113.99.2014.

Na terenie gminy Dwikozy wszystkie dzieci otrzymują gorący posiłek.

W aktach stanowiących podstawę do przyznania pomocy w formie posiłku znajduje się kompletna dokumentacja - aktualizacje wywiadów oraz pozostałe załączniki określające sytuację materialno-bytową osób i rodzin ubiegających się o pomoc. Pomoc w ramach Programu przyznawana jest w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej oraz Uchwałę Rady Gminy mówiącą o podwyższeniu kryterium dochodowego do programu. Dodatkowo w decyzjach przyznających świadczenie pieniężne w podstawie prawnej znajduje się Uchwała Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gminy w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020. W podstawie prawnej decyzji brak przepisów kodeksu postępowania administracyjnego oraz rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

W decyzjach przyznających pomoc celową na zakup żywności brak art. 39 ustawy o pomocy społecznej. Ponadto decyzjom, w przypadku których wypłata środków następuje przed ich uprawomocnieniem, zdaniem kontrolujących powinien być nadawany rygor natychmiastowej wykonalności, a nie przywoływany art. 130 § 4 kodeksu postępowania administracyjnego.

Wysokość zasiłku celowego reguluje Zarządzenie Nr 4/2014 Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Dwikozach z dnia 18 sierpnia 2014 r. w sprawie ustalenia wysokości świadczenia pieniężnego lub rzeczowego na zakup żywności w ramach programu

wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. W Zarządzeniu ustalono miesięczną kwotę świadczenia pieniężnego lub rzeczowego na zakup żywności i wynosi ona do 200 zł na osobę. W szczególnie uzasadnionych przypadkach np. niepełnosprawności, niezaradności życiowej może być ona podwyższona do 250 zł.

Decyzje administracyjne na posiłek wydawane są na okres od stycznia do czerwca i od września do grudnia.

Do zasadności przyznanej pomocy nie wniesiono zastrzeżeń.

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych i specjalnych zasiłków celowych

Zgodnie z art. 39 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej OPS w Dwikozach przyznaje zasiłki celowe, celem zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu. Zgodnie z art. 41 ust. 1 cytowanej ustawy Ośrodek udziela również w szczególnie uzasadnionych przypadkach specjalnych zasiłków celowych osobie lub rodzinie w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, które nie podlegają zwrotowi.

Kontrolowana jednostka w roku 2014, jak wynika z informacji udzielonych przez Kierownika OPS (Zał. Nr 2), udzieliła 287 osobom zasiłków celowych oraz dla 33 osób specjalnych zasiłków celowych. Zasiłki celowe przyznawane były w szczególności na częściowe lub całkowite pokrycie kosztów zakupu leków, żywności, wyprawki szkolnej oraz bieżące potrzeby. Najczęstszym powodem ubiegania się o specjalny zasiłek celowy były wydatki na zakup lekarstw, leczenie, które były potwierdzane imiennymi fakturami.

Podczas kontroli sprawdzono losowo wybrane akta:

Zasiłki celowe:

OPS.5102.130.2014; OPS.5102.95.2014; OPS.5102.187.2014; OPS.5102.234.2014;
OPS.5102.181.2014; OPS.5102.106.2014; OPS.5102.199.2014; OPS.5102.129.2014;
OPS.5102.133.2014; OPS.5102.107.2014;

Zasiłki celowe specjalne:

OPS.5102.193.2014; OPS.5102.84.2014; OPS.5102.202.2014; OPS.5102.225.2014;
OPS.5102.254.2014; OPS.5102.186.2014; OPS.5102.239.2014; OPS.5102.211.2014;
OPS.5102.172.2014; OPS.5102.90.2014.

W skontrolowanych aktach znajdowały się wymagane dokumenty niezbędne do ustalenia sytuacji rodzinnej, zdrowotnej i materialnej osoby lub rodziny. W części decyzji przyznających zasiłki celowe brak było sposobu wypłaty świadczenia. Ponadto w podstawie prawnej decyzji nie przywołano rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. W decyzjach, których realizacja świadczenia przypadała przed uprawomocnieniem Ośrodek przywoływał art. 130 § 4 k.p.a., a zdaniem zespołu inspektorów powinien być art. 108 k.p.a.

Strony informowane były o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Kielcach w ustawowo przyjętym terminie.

Zespół inspektorów nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

Metody i formy opieki nad osobami samotnymi, starszymi

Ośrodek Pomocy Społecznej w Dwikozach realizuje usługi opiekuńcze, które w myśl art. 50 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej są usługami, obejmującymi pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze określa Uchwała Rady Gminy w Dwikozach Nr XXIX/174/06 z dnia 28 lutego 2006 r., w której określono szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze.

Koszt jednej godziny usług opiekuńczych ustala OPS na podstawie analizy kosztów poniesionych przez Ośrodek na ten cel w poprzednim roku kalendarzowym. W roku bieżącym koszt 1 godziny usług opiekuńczych przyznanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Dwikozach ustalono na kwotę 20,60 zł. Opłata za usługi opiekuńcze wnoszona jest na konto OPS po wystawieniu noty obciążeniowej w terminie do 15. każdego miesiąca następującego po miesiącu, w którym usługi zostały wykonane.

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w formie zaspokojenia niezbędnych i codziennych potrzeb życiowych, opieki higienicznej oraz w miarę możliwości zapewnienia kontaktu z otoczeniem: osobom samotnym oraz w miarę możliwości osobom i rodzinom, które wymagają pomocy innych osób, a rodzina takiej pomocy nie może zapewnić. Usługi przyznawane są na podstawie: wniosku złożonego przez osoby zainteresowane, wywiadu środowiskowego wraz z niezbędną dokumentacją, zaświadczenia lekarskiego stwierdzającego, iż osoba ubiegająca się o przyznanie usług opiekuńczych wymaga pomocy

innych osób. Osoby korzystające z usług opiekuńczych ponoszą odpłatność w zależności od posiadanego dochodu. W decyzji administracyjnej określony został okres i ilość godzin usług, wysokość odpłatności oraz termin i miejsce dokonywania opłaty. W roku 2014 do dnia kontroli usługami objęto 7 osób. Wszystkie wnioski, które wpłynęły dotychczas do tut. Ośrodka były do dnia kontroli załatwione pozytywnie.

Usługi opiekuńcze świadczy dwóch pracowników, którzy są zatrudnieni na umowę o pracę na czas nieokreślony w wymiarze 1 ½ etatu. Jeden z pracowników świadczący usługi opiekuńcze posiada wykształcenie średnie – pielęgniarstwo (oraz specjalistyczne do opieki nad osobami z zaburzeniami psychicznymi), natomiast drugi – zawodowe i ukończony kurs opieki społecznej.

Sprawdzono następujące akta spraw:

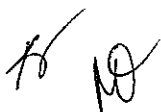
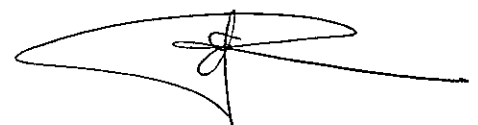
OPS.5122.3a.2014; OPS.5122.7.2014; OPS.5122.1.2014; OPS.5122.6.2014;
OPS.5122.6a.2014.

W aktach klientów znajduje się wywiad lub jego aktualizacja, odcinki rent i emerytur, zaświadczenia o wysokości dochodów, zaświadczenia lekarskie, zaświadczenia o pobieraniu zasiłku pielęgnacyjnego, orzeczenie o stopniu niepełnosprawności. W podstawie prawnej wydanych decyzji administracyjnych odnotowano aktualny publikator ustawy o pomocy społecznej, uchwałę Rady Gminy w Dwikozach oraz upoważnienie Wójta dla Kierownika OPS do podpisywania decyzji administracyjnych z zakresu pomocy społecznej. Brak przepisów kodeksu postępowania administracyjnego oraz rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

Do zasadności udzielanej pomocy nie wnosi się uwag.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek realizował zadanie związane ze świadczeniem specjalistycznych usług opiekuńczych (art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej) dla osób z zaburzeniami psychicznymi w ramach zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi przyznawane były na wniosek klienta lub rodziny za jego zgodą. Po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego i po analizie dokumentacji znajdującej się w OPS pracownik socjalny dokonał naliczenia odpłatności na podstawie rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczy 2 pracowników tj. pielęgniarka z przygotowaniem specjalistycznym zatrudniona na umowę o pracę oraz oligofrenopedagog (umowa zlecenie) ze stażem pracy w placówkach oświatowych, do których uczęszczają dzieci z zaburzeniami rozwoju lub upośledzeniem umysłowym. Z tej formy pomocy korzystają 3 osoby.

Sprawdzono akta o numerach decyzji:

OPS-5122.8.2014; OPS-5122.2a.2014; OPS-5122.10.2014.

Do zasadności udzielonej pomocy nie wnosi się uwag.

W podstawie prawnej decyzji wskazano aktualny publikator ustawy o pomocy społecznej, rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych oraz upoważnienie Wójta dla Kierownika OPS do podpisywania decyzji administracyjnych z zakresu pomocy społecznej. Natomiast brak rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej i kodeksu postępowania administracyjnego. W decyzji administracyjnej określony został okres i ilość godzin usług, wysokość odpłatności oraz termin i miejsce dokonywania opłaty, ale brak zakresu usług i miejsca ich wykonywania.

Osoby wymagające opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niezdolne do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, którym nie można było zapewnić niezbędnej pomocy usługowej i opiekuńczej w miejscu zamieszkania, Ośrodek skierował do domu pomocy społecznej. W roku 2014 r. do dnia kontroli Ośrodek pomocy opłacał za pobyt 10 swoich mieszkańców przebywających w domach pomocy społecznej, a koszt udzielonej pomocy wyniósł 204 881 zł.

Metody pracy socjalnej wykorzystywane w ośrodku pomocy społecznej

Praca socjalna (art. 45 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej) jest świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Wymogi jej prowadzenia określa art. 6 pkt 12 cyt. wyżej ustawy, gdzie określono ją jako działalność zawodową mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie przez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

Praca socjalna jest realizowana w postaci: udzielania informacji i wskazówek w zakresie rozwiązywania spraw życiowych; pomocy w wypełnianiu dokumentów urzędowych (np. do KRUS, ZUS, PZdsOoN) i pisaniu pism procesowych (np. pozwy o alimenty, rozwód lub separację); poradnictwa dotyczącego udzielania pomocy przez

właściwe instytucje państwowe, samorządowe i organizacje pozarządowe; umożliwiania kontaktów z terapeutą uzależnień, psychologiem, psychiatrą, pedagogiem; prowadzenia rozmów wspierających z rodziną klienta; pomocy w ustalaniu stopnia niepełnosprawności; ścisłej współpracy ze szkołą, Sądem, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, służbą zdrowia, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, PFRON, Policją, sołtysami.

Jednym z narzędzi pracy socjalnej z osobami ubiegającym się o pomoc jest kontrakt socjalny, który ma na celu zobowiązanie zainteresowanego do podjęcia wspólnie z pracownikiem socjalnym określonych działań zmierzających do poprawy trudnej sytuacji życiowej. Pracownicy socjalni w roku 2014 ogółem zawarli 28 kontraktów, w tym 20 w ramach projektu systemowego finansowanego ze środków PO KL.

Monitoring wdrażania ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Ośrodek Pomocy Społecznej w Dwikozach realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Kierownik Ośrodka posiada upoważnienie Wójta Gminy do prowadzenia zadań z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W 2014 r. zatrudniony jest na umowę zlecenie w ramach „Resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na 2014 r.” asystent rodziny, który pracuje z 8 rodzinami. Gmina ponosi odpłatność za pobyt 4 dzieci w pieczy zastępczej.

Wnioski z przeprowadzonej kontroli:

Pomoc w formie zasiłku stałego, okresowego, celowego i posiłku z programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych przyznano celowo i zasadnie. W aktach znajdują się dokumenty potwierdzające opisaną w wywiadach sytuację rodzinną, zawodową, zdrowotną i materialną klienta oraz osób pozostających z nim we wspólnym gospodarstwie domowym m.in. aktualne zaświadczenia z zakładów pracy o wysokości dochodów, odcinki rent i emerytur lub informacje z tych instytucji o nie pobieraniu świadczeń, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, informacje o wysokości pobieranych zasiłków rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego, zaświadczenia z Urzędu Gminy o posiadaniu lub nie posiadaniu gospodarstwa rolnego.

Warunki lokalowe kontrolowanego Ośrodka są dobre i klienci mają możliwość przedstawienia swoich problemów w warunkach chroniących ich prywatność.

W Statucie należy uaktualnić katalog zadań zleconych i własnych realizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej oraz wpisać zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Kadra zarządzająca i pracownicy socjalni posiadają odpowiednie kwalifikacje i staż pracy wymagane na zajmowanych stanowiskach pracy. Stan zatrudnienia pracowników socjalnych jest zgodny z art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej, na jednego pracownika przypada 1 794 mieszkańców.

Przy zasiłkach stałych zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych.

W podstawie prawnej skontrolowanych decyzji przyznających większość świadczeń widniał aktualny na dzień wydania decyzji publikator ustawy o pomocy społecznej i kodeksu postępowania administracyjnego (przepisów k.p.a. brak w decyzjach na usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze i pomoc w ramach Programu dożywiania). Przytoczono także upoważnienie Wójta dla Kierownika Ośrodka do wydawania decyzji administracyjnych w zakresie pomocy społecznej. Brak było natomiast rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2012 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

Decyzjom, w przypadku których wypłata środków następowała przed ich uprawomocnieniem, w podstawie prawnej Ośrodek wpisywał art. 130 § 4 k.p.a. Zdaniem kontrolujących, decyzjom tym należało nadać rygor natychmiastowej wykonalności, wpisując w podstawie prawnej art. 108 k.p.a. W sentencji należy informować klienta o tym fakcie, a w uzasadnieniu podać jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 kodeksu.

Zespół kontrolny pozytywnie ocenia sposób opisywania w uzasadnieniu decyzji administracyjnych sytuacji faktycznej klienta i stanu prawnego mających wpływ na przyznanie i wysokość pomocy.

Dzieci objęte programem „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” otrzymują gorący posiłek, co jest zgodne z ideą Programu.

W części skontrolowanych decyzji przyznających zasiłki celowe nie wskazano sposobu wypłaty świadczenia.

W decyzjach przyznających specjalistyczne usługi opiekuńcze nie określono zakresu usług i miejsca ich wykonywania.

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, że OPS wykorzystuje w stopniu dostatecznym kontrakt socjalny jako instrument pracy socjalnej.

W Ośrodku zatrudniony jest na umowę zlecenie asystent rodziny, który wspomaga 8 rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej.

VI. Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o:

- sprawdzoną dokumentację oraz informacje i wyjaśnienia udzielone przez Kierownika Ośrodka oraz pracowników socjalnych.

Treść protokołu i wnioski wynikające z kontroli omówiono z Kierownikiem placówki.

VII. Pouczenie o prawie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz o prawie do odmowy podpisania protokołu:

Kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyny tej odmowy. Odmowa podpisania protokołu kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych. Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora właściwego, do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego wobec zastrzeżeń. Pisemne zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli są poddawane analizie przez kontrolujący daną jednostkę zespół inspektorów (§ 16 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej Dz. U. Nr 61, poz. 543).

W 10

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz za poświadczaniem odbioru otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi włącza się do akt kontroli.

Załączniki do protokołu:

1. Tabela dotycząca kadry zarządzającej, pracowników socjalnych.
2. Tabela sporządzona przez kierownika OPS pt. „Ustalenia dotyczące realizacji zadań przez OPS”

Protokół podpisali:

Ze strony kontrolującej:

1. Magdalena Pracoń

2. Barbara Nowak

Ze strony kontrolowanej:

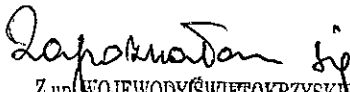
KIEROWNIK
Ośrodka Pomocy Społecznej

Ewa Piorun

15.12.2014 v

Data i podpis

Kielce, dnia 15 grudnia 2014 r.

Z up. WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

Renata Segiecińska
DYREKTOR

ŚWIĘTOKRZYSKI WYDZIAŁ POLITYKI SPOŁECZNEJ
URZĄD WOJEWÓDZKI
w Kielcach
Wydział Polityki Społecznej

Ośrodek Pomocy Społecznej
27-620 Dwikozy, ul. Spółdzielcza 15
tel. (015) 8311816, fax. (015) 8311404
NIP 864-15-46-599 REGON 830369369